

GOSPODARSTVO

Godina I. — Broj. 7

LA ECONOMIA

3. septembra 1926

Dirección del destinatario
Sr. D.

GLASILO SLOVENSKIH PRIVREDNIKA U JUŽNOJ AMERICI

Organo de la inmigración productora Eslava en Sud América

IZLAZI NAKLADOM. — Edición de la Casa

«EURASIA»

BUENOS AIRES. — Calle Nueva York 3363

PRETPLATA godisnje (por año) \$ 3.00 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.50. — Polugodisnje (por semestre) \$ 1.50 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.—.

Naslov uredništva i uprave.

Adresa redakce a administrace

Dirección de la redacción y administración:

Ing. C. JEKOVEC, Buenos Aires, Calle Nueva York, 3363

Mali oglasi

DOMEK NA SPLATKY o dvou světnicích, kuchyň atd. galerie, vše z materialu prvotřídního, vše vydlážděno i ohraženo, prodá se za \$ 3000.— na hotovosti a \$ 2400.— na měsíční splátky. Blíží calle Concordia 5231, **Villa Devoto**.

MUCAMAS a buen sueldo se buscan varias para familias inglesas. M. Suchan, Bolívar 171.

TRAJES sobre medida, a precios económicos. Sastrería F. JURANA, Suipacha 879.

TRAJES sobre medida, a precios especiales. — Sastrería JOSE SVETLY, Ayacucho 1524.

VÝHODNÁ KOUPE

CHACRA v Paraguai u V. Encarnación, 25 hektarů, 13 ha obděláno, 1 1/2 třtiny, 8000 kusů mandioky, 12.000 česneku, zbytek kukuřice, pšenice, ječmen, volečka, burské oříšky, cibule, len. Obytný dům pět místností, dva galpony, lis na cukr, třtinu a veškeré nářadí, stáje, kurník na 250 slepic, corral na 100 prasat, 400 ovočných stromů, potah, etc. prodá se následkem odjezdu do Evropy. Cena m\$ n. 6000.— argentinských. Blíží u fy. M. Suchan, Bolívar 171.

SPOLECNÍKA hledám se \$ 700 na quintu blíže Bs. Aires v nájmu s kontraktem na 3 roky, dobrý vydělek. Blíží u p. M. Suchan, Bolívar 171.

DVA STAVEBNÍ KOVÁŘI hledají se do továrny v provincii. Hlaste se jen starší dobře osvědčení odborníci. Plat 80-90 cts. za hodinu, cesta se hradí. M. Suchan, Bolívar 171

KOVÁŘE dobrého na vozy a hosp. stroje do prov. Rioja, stálá práce, hledá M. Suchan, Bolívar 171

SIRVIENTA que sepa cocinar, lavar y planchar para matrimonio solo, se busca. M. Suchan, Bolívar 171.

ZA ÚCELEM SŇATKU hledám vdovu od 30 do 45 let, samostatné hospodářství, dobrá povaha. Blíží sdělí M. SUCHAN, Bolívar 171.

POZOR; zase výhoda!

Již jsou zde nové vzory jarních a letních modních pánských látek první jakosti!

Obleky na mírné měsíční splátky přesně dle míry zhotovuje.

G. Drápal, San Lorenzo 377 I p. 7 1/2 kvádry po Defensa od Plaza Mayo.

Dr. Angel Cosulich

Médico del Hospital Rawson

Ha trasladado su consultorio a:

Rodríguez Peña 274

U. T. 38, Mayo 1711

Consultas de 3 a 6.

Grajevno Produzeće-Osnovano 1912

A. GOBICH

Sitio de Montevideo 660 - Lanus F. C. S.

Proračuni, naerti i gradnja kuća za obitelji, chalea, dvorana, skaladišta, mostova, željeznica itd.

Špecialista za železni beton (cemento armado) — Izvršilo već opetovano kuće do devet spratova.

Male obiteljske kuće gráde se na umerene mesečne obroke. Zaposluje najbolje naše inženjere i druge strukovne sile, te isključivo naše radnike. Kad radi dobro naša tvrtka, zaradi dobro i naš radnik-iseljenik.

Željene informacije i podatke možete dobiti usmeno ili pismeno na gornjem naslovu.

PREDVODITELJIMA KOLONIJE

S OVE I ONE SRANE KORDILJERE

Mi smo već u 5. broju apelirali na one, koji su bili odlikovani redom Svetoga Save u ime budućih koristi, koje tobože domovina može da očekiva od njih. Danas naš apel opetujemo ne samo na nje, nego na sve one, koji strašnim gospodarskim stanjem u domovini dobivaju priliku i dužnost, da pristupe delima.

Da se ne radi o praznim rečima, nego o veleteškom položaju, mogu se uveriti, ako pažljivo pročitaју izvadak govora naših privrednih organizacija, objavljen u uvodnom članku. Taj opis pokazuje stanje, kakovo je bilo već pre nego su došle teške elementarne neregule. A sada je došlo na našu domovinu još i to! 200.000 jutara zemlje pod vodom i 2000 milijuna dinara štete!

A sudeći po dosadašnjim vestima u domovini, pomoćna akcija ide vrlo sporo. Vlada sama dala je jedino 2 ili 5 milijuna, na 2000 milijuna štete. Dosele jedini uzvišeni primer dao je naš Vlada, koji je doprineo i to odmah, sa 1.200.000 dinara.

Kakovu to nesreću znače ove nezgode na našu domovinu, jasno nam bude tek, ako uzmemo u obzir sledeće: čitava hrvatsko-sla-

vonska privreda, to jest svi novčani zavodi, sva trgovina, sva industrija i sva poljoprivreda u Hrvatskoj i Slavoniji predstavlja glavnicu od 2300 milijuna. Ako si mislimo štete od poplava koncentrisane na te dve zemlje, znače toliko, ko da bi bilo u Hrvatskoj i Slavoniji izginulo sve: sve banke sa palačama i glavnicom, sve tvornice sa strojevima, surovinom i zaliham, sve trgovine, svi znatlije sa svim zlihama i svim kapitalima, sva poljoprivreda sa zaliham, blagom, stvojevima itd. itd. dakle pogotovo celokupno uništenje!

Sada je došao momenat za »predvoditelje« kolonije! To tim više jer široki slojevi radništva i zemljodelaca ovgje trpe pod tako teškom krizom, da i uz najbolju volju nemogu doprineti više, nego samo toliko, da izraze tu svoju dobru volju. Red je dakle na onima, koji zbilja mogu da doprinesu! Čujemo, da ima jedan skup naših zemljaka, koji bi bili voljni, da suragjuju kod te akcije, u koliko im dopuštaju njihov ve skromne sile. Mi već unapred predpostavljamo da će naći odaziva i porazumevanja sa strane onih, kojih se tiče.

MEXICO 990 II. POSCHODÍ V LEVO
POKOJE PRO 1 NEB 2 PÁNY SE STRAVOU

URUGUAYSKA REPUBLIKA PRIZNALA SOVJETSKU

RUSIJU

Dne 20. do 24. avgusta izmjenile su uruguayska Vlada i g. Litvinov, ruski ministar inostranih dela vrstu nota, na osnovi kojih je Uruguayska Republika priznala »de jure« Sovjetsku Vladu. Ovu zastupao je u Montevideu g. Boris Krajevski, koji vodi u Buenos Airesu važnu rusku trgovačku agenciju. Ta je samo od Nove Godine do danas nakupila u Argentini i otpremila u Rusiju za preko 9 milijuna dolara koža. (Altro che naše »Povlaštene Trgov. Agencije«, koje neka idu u školu

kojim vječnim bolševicima!) Glasilo sovjetske vlade »Izvestija« izražava nadu, da neće dugo trajati, pa da će i ostale južno-amerikanske republike slediti primjeru Uruguaya te priznati Rusiju. U Rusiju pošlo je mnogo ovdašnjih izletnika, koji će vlastitim očima moći posmatrati sadašnje stanje u tom najvećem slovenskom državnom organizmu. Među njima nalazi se u Rusiji i g. Le Breton, bivši ministar za poljoprivredu, te će po svoj prilici na osnovu njegovih izvještaja argentinska vlada odlučiti po pitanju priznanja.

A Jugoslavija?

nih poduzeća, stvaraju legije, nezaposlenih pri čemu ujedno slabi kredit države i privrede u inostranstvu.

Sve je ovo zlo stvoreno i podržavano lošim gazdinstvom države i potpuno pogrešnim poreznim sistemom. (Tako je! Već smo propali! Bit će još gorje!) Neposredni i posredni porezi uvedeni su, povišivani i izmijenjivani tokom posljednjih 7 godina bez svakog sistema, a bez svakog obzira na poreznu snagu pojedinog poreznika, kao i na predmet odnosno činidbe, koje su podvrgnute raznim daćama. Podržavati ovaj sistem znači ne samo kako sam uvodno spomenuo, uništenje poreznih objekata, nego i favoriziranje jednog dijela državljana na teret drugih, čime se umjetno stvara nezadovoljstvo na račun državnog jedinstva. (Živio! Tako je! Izjednačite poreze!)

Gospodine Ministre! Mi Vas ne činimo odgovornim za dosad učinjene pogreške i propuste, što želimo naročito naglasiti, već Vas u ime ovdje sakupljenih zastupnika molim i pozivam, da učinite kraj ovom nesnosnom stanju pod kojim se lomi hrptenjača i najjačim privrednim ustanovama i jedinicama, da ne napomenem naročito žalosno i kukavno stanje pod kojim stenje naš mali trgovac i zanatlija. (Tako je, propadamo! Ovako ne ide dalje!)

Dozvolite da Vas ukratko upozorim na glavne teškoće, koje nas tište i koje treba reparirati, ako se želi već jedanput ozbiljno pristupiti ekonomskoj i socijalno-političkoj konsolidaciji naše zemlje.

Tražimo stoga potpuno izjednačenje i sniženje neposrednih poreza u cijeloj zemlji po principu proporcionalnosti tereta.

Tražimo, da se sve državne trošarine u cijeloj državi podjednako izravnaaju i podvrgnu redukciji.

Tražimo da se sinze dosadašnje previsoke takse.

Tražimo temeljitu i stručnu reviziju carinske politike.

Tražimo radikalnu reviziju cjelokupnog poslovanja uprave državnih monopola.

Tražimo, da se pojednostavi pravilnik u prometu sa devizama i valutama. Tražimo svestranu reformu zakona o državnom računovodstvu napose glede sistema raspisivanja, ocjenjivanja i izvršenja dobava za državu. Tražimo da se uzakoni načelo da držav-

nim dobavljačima mogu biti samo legalni trgovci i poduzetnici (tako je), te da se isključe sva ona lica koja imaju izravni ili neizravni upliv na one funkcionare, koji o tim dobavama odlučuju.

Tražimo, da se ujednostavi i pojeftini cio administrativni i sudski postupak, a naročito da se ne čini ovisnim zmetanje i postupak od prethodnog naplaćivanja državne takse.

Tražimo, da se kod sklapanja trgovinskih ugovora predvidi i pružanje pravne pomoći navlastito o izvršenju ovršnih rješenja obraničkih sudova.

Ovo su naše glavne tražnje, a pojedinosti i njihovo obrazloženje izvest će Vam predstavnici ovdje zastupanih pojedinih privrednih organizacija.

Tražimo, da se parobrodarstvo oslobodi svih poreza i taksa.

Ja, kao predsjednik komore ne mogu propustiti da Vas ne upozorim g. Ministre, da je nestalo one mogućnosti zarade, na temelju koje su propisani svi ti nesnosni porezi, pa slušajući dnevno opravdane žalbe svih privrednih krugova molim Vas gosp. Ministre, da hitno sa svom energijom reformirate i ublažite ove terete, ako ne želite biti svjedokom naše gospodarske ruine. (Tako je!)

Gospodine Ministre! Mi smo imali čast pozdraviti u ovoj vijećnici Vaše prešasnike. Mi smo od njih čuli mnoga obećanja od kojih je vrlo malo realizirano, (Nismo ništa dobili svi su samo obećavali!) pa se nadamo da se to ovaj put ne će ponoviti i da ovo što Vam iznosi privreda ovih krajeva na moja usta, bude našlo kod Vas obzira i razumijevanja. Dobri glasovi, koji su pretče Vašeg dolaska tvrd su nam jamac, da će ovaj Vaš dolazak značiti novu eru za našu privredu.

Zahvaljujući Vam na saslušanju ponovno Vas pozdravljam.

G. M. Crnadak, glavni ravnatelj »I. Hrvatske Štedionice« u ime novčanih zavoda naglasio je pred ministrom, kako sveukupna naša privreda stenje pod nepodnošivim teretima našeg poreznog sistema. Sve se nalazi u rasulu, jer porezi uzimaju sve. Polovina naših dioničkih društava pokazuje pasivne bilance uslijed teškog zastoja u sveukupnom ekonomskom životu, što će neminovno dovesti do najteže katastrofe, koja se već danas ukazuje neizbježivom, ako vlada ne izvrši hitno najnužnije ublažujuće mjere. Stabilizacija naše valute pokazuje se

NA RUBU GOSPODARSKE PROPASTI

«Gospodarstvo» nije bilo osnovano za šalu, niti je posvećeno bez ozbiljnog uzroka samo gospodarskom prikazivanju prilika među iseljeništvom i doma.

Iseljeničtvo u koliko čita, čita većinoma samo političke novine is stare domovine, doznava samo ono, što je na površini, a zato zna većinoma samo za »probleme«, o kojima se natežu političari. Oseća kobne posledice tog političarenja, ali iz političkih novina ne doznaje za prave uzroke tih pojava.

Iseljeničtvo treba, da se upozna sa uzrocima tog stanja, da bude na čistu, koji su krivci tih pojava i zašto su takvi krivci moguć.

Zato uvek podudarimo važnost, da se posveti sva pozornost gospodarskim pitanjima, i radu oko njihovog rešavanja.

Danas hoćemo navesti glas, ne pojedinih gospodarskih novina, nego gospodarskih organizacija, u kojima suragjuju takogjer naša braća, naše obitelji u domovini. Taj glas je najozbiljniji dokaz, da je postupak i stanovište »Gospodarstva« pravilno, da treba gospodarskog rada, da treba pojave u našem javnom životu početi vrlo ozbiljno proučavati sa gospodarskoga stanovišta.

U nastavku objavljam u izvadku govore nekih predstavnika naših privrednih organizacija i krugova, izgovorene prilikom velikog privrednog zbora u Zagrebu, dne 30. maja o.g. Na taj Zbor došao je ministar financija, dr. N. Perić, da od privrednika samih dozna, kakovo je privredno stanje u Hrvatskoj.

G. Arko, predsjednik zagrebačke Trg. Obrt. Zbornice kazao je među ostalim ovo:

«Gospodine Ministre!

Dozvolite da Vas u vijećnici trgovačke i obrtničke komore zagrebačke pozdravim u njezino ime, kao i u ime zagreb. burze, te u ime prisutnih predstavnika ovdašnjih trgovačkih, industrijskih, novčarskih i obrtnih organizacija. Prekratko je vrijeme da Vam detaljno izložim današnje teško ekonomsko stanje ovog područja i sve one mnoge razloge, koji su do toga stanja doveli, i to stanje još sada podržavaju. Sve one lijepe, poletne i korisne ideje u koje su ovdašnji privrednici uložili sav svoj rad i znanje te su ih i putem svojih organizacija **nebrojeno** puta dostavili svim nadležnim faktorima imajući u vidu razvitak i konsolidaciju te diznaje općeg blagostanja i ugled naše otadžbine prema inostranstvu, ostale su **najvećim dijelom kroz godine neuvažene** radi neshvaćanja zvaničnih faktora za **privredna pitanja kao i radi toga što su sve vodeće državne ustanove, a napose naš parlament kroz godine iskuljučivo zaokupljeni rješavanjem sitnih političkih pitanja**, koja su sa gledišta narodnog gospodarstva **sterilna i bezvrijedna**. (Tako je!) Mi ne politiziramo, nego samo tražimo mogućnost čestitog rada i poštene gospodarske politike, i to nam daje pravo kritike.

Potraje li ova nebriga i neshvaćanje za najvažnija pitanja privrede i privrednog zakonodavstva, to će neminovno uslijediti **paupe-rizacija da ne kažem propast našeg privrednog staleža**, koji je najjaća komponenta porezne snage države. Stoga nije čudo da se dnevno gomilaju stečajevi i provode likvidacije dobro zamišljenih i solidno fundiranih privred-

kao silno potrebna, a jeftini kamatnjak mora donijeti prvu olakšicu našoj sveukupnoj produkciji.

Gosp. Miroslav grof Kulmer prikazao je gosp. Ministru, kako skupoća novca i nepodnosivi porezi ubijaju našu vlastitu industriju. Ovo stanje nije dalje podnosivo, jer si država ovim postupkom poništava svoje vlastite prihode. Visoki porezi donijet će nam na koncu konca to, da **nitko više neće moći plaćati poreze** i glavno vrelo državnih prihoda bit će sasvim poništeno.

Predstavnici **poljoprivrede** naglasili su, da je poresko opterećenje poljoprivrede daleko veće,

nego što se to obično misli, i da su porezi već doveli u pitanje mogućnost opstanka zemljoradnika. Od kako je pala cijena žitu, porezi su, izraženi u količini pšenice, daleko veći, nego što su bili prije rata i kao se porez fiksira u dinarima, to će **porastom dinara iznašati daleko više, nego što može u opće da rodi pšenice na 1 katastralnom jutru**. Gosp. dr. Frankeš predao je kao predsjednik Udruženja Agronoma posebnu brošuru o poreskom opterećenju poljoprivrede i razložio je gosp. Ministru sve teškoće, kojima se bori ova naša najveća i najvažnija grana proizvodnje.

KAD JE DIPLOMATA

NA SVOM MESTU

U ovdašnjim novinama čitamo sledeću vest:

«Un anno no Brasil», por Vlastimil Kybal.—El señor Vlastimil Kybal llegó a Río de Janeiro, procedente de Roma, el 9 de febrero de 1925, como ministro plenipotenciario de la República Checoslovaca, cerca del gobierno de los Estados Unidos del Brasil.

El distinguido diplomático acaba de publicar un libro titulado «Un anno no Brasil», que está formado por una colección interesante de artículos, conferencias y discursos sobre Checoslovaquia, en sus relaciones con la república brasileña.

Por lo que se desprende de este libro, la labor desarrollada por el señor Kybal durante su año de permanencia en el Brasil, ha sido intensa y meritoria, y ha tendido a dar a conocer ampliamente al pueblo que representa, ya que los inmigrantes checoslovacos en-

cuentran una segunda patria en esta parte de Sud América.

El señor Vlastimil Kybal está ahora entre nosotros desempeñando el mismo cargo que lo llevó al hermoso y próspero país brasileño, y seguramente tardaremos poco en tener un nuevo libro en que nos dé a conocer sinceramente sus impresiones sobre la Argentina.

Prestavnik češkoslovenske države dakle mogao je da napuni celu jednu knjigu sa izveštajem o tome, što je uradio na svom mesu jedinim napisom i ispison: **ne godine dana. A naš? Jedino što će nakon par meseci moći da izda beli nepopisani arak papira, sa jedinim napisom i ispison: »Pet godina pobiranja prinadležnosti u Južnoj Americi«.** Ali, pošto svaka sila do vremena, nadajmo se, da će tu petgodišnjicu proslaviti bar time, da — renuncira dobrovoljno, ako ga se megjutim »oni u Beogradu« sami ne sete.

NALICJE JEDNE REKLAME

Megalomanija je bolest čudna i komična. Njezina je žrtva vredna svakog sažaljenja, jer sve svoje korake i misli posvećuje fiksnoj ideji, koja dotničnome lebdi pred očima.

Tipičan primer nam dava naš ovdašnji zvanični predstavnik. Njegovi školski drugovi dr. Smolaka i proslavljeni pesnik i neustrašeni nacionalista dr. Trešić-Pavičić su poslanici, pa se prohtelo i njemu da bude. Zadivljuje energija, koju posvećuje oživotvorenju te svoje fiksne ideje. Po svom dolasku ovamo odmah je akaparirao sa sebe novinu «Jadran», samo da pojača akeiju oko oživotvorenja te svoje zamisli. Nalazio je nekoliko doborodušnih i politički neiskusnih zem-

ljaka, da mu potpisuju članke, koje im je podmetnuo u potpis i u kojima se je zagovaralo istu ideju. I u našim starokrajskim novinama čitali smo članke naših povratnika iz Argentine i Čile, sugerovanih u istom smislu.

Do sada g. kandidat vodio je kampanju samo u našem novinstvu. A sada najednom počeo bacati strele i iz argentinskog tiska. Čitajući «Crédito Comercial» broj 602 od 19. augusta o.g., nagjismo na prvoj stranici sledeći članak:

LA REPRESENTACION DIPLOMATICA YUGOSLAVA EN LA ARGENTINA

Es necesario un ministro residente de ese país, que podría serlo el Dr. Ivo Grisogono, actual

cónsul general en la Argentina.

Una de las colectividades extranjeras en la Argentina cuyo desarrollo ha adquirido proporciones insospechables en estos últimos años, es la yugoeslava, cuyo cónsul general, doctor Ivo Grisogono, es quien motiva hoy estas breves líneas.

Los residentes yugoeslavos en el país alcanzan hoy a una cifra bastante alta, más o menos a 50.000 personas, la mayoría dedicados a la agricultura, y es toda ella gente honesta y sumamente trabajadora, y es casi seguro que un 90 % está ya definitivamente radicado en el país.

Yugoeslavia nos envía sus maderas, entre ellas el roble, que es el mejor del mundo, y si no nos envían otros productos de importancia, es por la falta de medios de transporte cómodos, y que no encarezcan el artículo con altos fletes, lo que no tardará en conseguirse.

La personalidad del cónsul general, doctor Ivo Grisogono—

Hablar de la colectividad yugoeslava nos obliga a hacerlo en primer término, de su distinguido representante ante nuestro gobierno, el doctor Ivo Grisogono.

El doctor Grisogono reúne una serie de cualidades muy estimables, que hacen de él una persona irremplazable en el alto cargo que ocupa. De ilustre abogato, su inteligencia, su esmerada preparación intelectual y su acendrado amor a su patria, lo hacen destacarse en el cuerpo consular acreditado ante nuestro país.

Figura política en su país, es altamente apreciado por el rey Alejandro, que le honra con su amistad personal, y ha sido magistrado judicial, jefe de uno de los partidos políticos más importantes de su patria, legislador y orador de fama, pues sus vibrantes oraciones patrióticas lo habían convertido en paladín de todas las más nobles causas.

Su descollante personalidad, su don de gentes, sus gestos altamente caballerescos, le han ganado un prominente lugar en la sociedad argentina.

El nombramiento de un ministro residente—

Yugoeslavia necesita tener en el país, un diplomático con la jerarquía de ministro, residente, y para eso nadie hay más indicado que el doctor Grisogono.

Un anhelo de los yugoeslavos y de los argentinos es la instala-

ción de la legación yugoeslava en el país, y nosotros creemos que ha llegado el momento oportuno de hacerlo, con lo que ganarían enormemente las relaciones diplomáticas y comerciales entre ambos países.

Auspiciamos, pues, el nombramiento de un ministro residente de Yugoslavia, y veríamos con agrado que el rey Alejandro premiara los importantísimos servicios del doctor Grisogono haciendo que la designación de ministro recaiga en él.

Yugoeslavia y la Argentina estarían así poderosamente unidas por la figura diplomática del Dr. Grisogono.

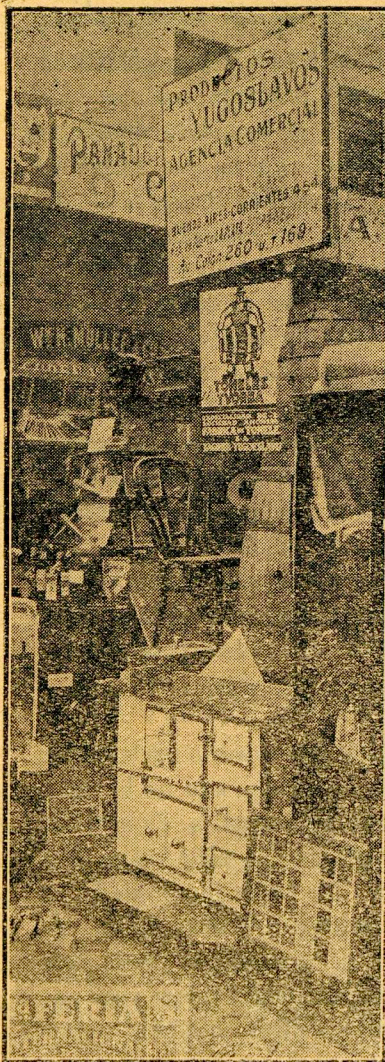
Objavljamo gornju reklamu uz nekoliko opazaka, «da ne bi ostala ni udaljena sumnja, da mukom odobravamo» u njoj navedene tvrdnje. Jer ideja joj je sledeća: da se pošalje u neobaveštenu domovinu gornju novinu, pa da svojom trgovačkom titulom i za naše prilike velikim oblikom pobudi dojam, da se radi o serijoznom javnom mnenju ovdašnjih privrednih krugova.

Megjutim smo uvereni, da će naša javnost, u koliko pozna kandidata, odmah znati na čemu da je. Članak sam po sebi najboljim je dokazom, da kandidat nije za mesto, na koje aspirira. Jer par stupaca hvalospeva i fraza još nije nikakav dokaz sposobnosti.

Odviše daleko bi nas odvelo, pobijati frazu za frazom. Neka rećemo samo ovo: Ako je nakon 4 i po godine poslovanja našeg konzulata od 50.000 iseljenika njih 90 % već asimilovanih, ta okolnost ne može biti poraznija za kvalifikaciju uspešnosti narodno-državnog rada g. kandidata.

Kad već nastupa u trgovačkom listu, pravom bi smo mogli očekivati od njega podroban prikaz naših proizvodnih prilika. A meso toga čitamo samo o potrebi, osnivanja poslanstva i o potrebi, da bude poveren njegovim vodstvom baš on, kojemu je do naše trgovine toliko stalo, koliko se on na trgovinu razume.

Da navedemo jedan praktičan primer. Za ove 4 i po godine naša je država istupila sa svojim izvoznim proizvodima **samo jedan jedini put**, i to g. 1923. na velikoj izložbi uzoraka u La Plati. A to ne trudom našeg kandidata, nego jedino inicijativom, trudom i — troškom g. Petra Kebeljica iz Ensenade. Naš kandidat meg-

La Exposición de artículos de exportación yugoslavos en La Feria Internacional en La Plata.

jutim nije ni prisustvovao otvaranju izložbe (La Plata leži - sat brzovlakom od Buenos Airesa), a kad je bio zamoljen, da objavi u svom «Jadranu» sliku diploma, koji je vlada podelila g. Kebeljiću, podpuro je «promicanje propagande naše izvozne trgovine» time, da je zahtevao, da se plati za kliše 30 peća. Sliku objavila je na to ovdašnja češka novina besplatno. A kad se je radilo o tome, da bi se g. Kebeljiću poverilo Povl. Trg. Agenciju za La Platu, ubio je predlog motivacijom, da g. Kebeljić tobože živi odviše udaljen, a da bi mogo što uspešna uraditi.

U članku govori se, da je naš kandidat bio tobože šef jedne od najuplivičnijih političkih stranaka kod nas. U koliko nam je poznato, bio je imenovan od Narodnog Veća, da u Privremenoj Skupštini zastupa Dalmaciju. Tom prilikom izgovorio je svoj prvi i zadnji politički govor. A pri idućim izborima u Ustavot, Skupštinu sretno je propao, pošto se naravski iz mesta gdje je službovao, niti nije moglo nikada ništa da čuje o nekakovom javnom radu jednog austrijskog sudije.

A naročito neumesno je njegovo stalno pozivanje na lično prijateljstvo s Kraljem. Tom se legitimacijom služi na nedopušte-

ni način. Neka nam naš viteški vladar oprost, što mi silom povučeni spominjemo njegovo slavno ime u vezi sa pobijanjem ovakove štreberske propagande. Ali smatramo svojom dužnosti, da iseljeništvu razjasnimo, što je na stvari. Iseljenišтво treba da znađe, da kraljevi održavaju veze sa pojedinim licima iz službenih potreba. Naš je Kralj jedan od najdemokracičnijih vladara, pa danomice prima narodne zastupnike po skupinama ili pokrajinama u svrhu izravnog obaveštavanja o prilikama po državi. Takav je bilo slučaj i sa našim kandidatom, kao članom Skupštine, a kasnije kao već opredeljenim službenim organom Kraljevine S.H.S., za službu među nama. Da je bio imenovan ko drugi, bio bi primljen od kralja onaj drugi kao što se dešava uvek, kad državni viši činovnici nastupaju na dužnost ili se vraćaju sa dužnosti u prestonicu.

Ovoj vrsti nedopuštene reklame treba učiniti kraj. Uvereni smo, da će g. Ministar Inostranih Dela umeti, da zapreči, da ne bi se njom moglo u iseljeništvu pobuditi mnjenje, da je naša državna uprava tako pokvarena pa da se trpi, da se može u svrhu protekcije upotrebljavati i ime drugog ustavnog faktora. Uvereni smo, da će g. Ministar iseljeništvu dokazati primerenim koracima, da je za podeljivanje tako važnih funkcija košto su naša predstavništva na strani, mero-davna samo strukovna kvalifikacija i volja za vršenje odregjenih dužnosti.

KNJIGE I NOVINE

»Pravda. — Pod ovim imenom počeo je da izdaje svoju novinu g. Vlado Todić, bivši suvlasnik »Sloge«. Prvi broj izašao je dne 25. augusta. — Mi smo u svom broju od dne 21 augusta javili, da ćemo »Gospodarstvo« pošiljati svim pretplatnicima »Sloge«. Pošto i »Pravda« izjavlja, da će ju primati oni, koji su se pretplatili na »Slogu«, to je njihova dužnost, da se odluče, koju novinu žele da primaju. Jer ne bi bilo pravedno, da primeju dve. Jer i jedna i druga izlaze na teret i riziko izdatelja, a ne na račun bogatih fondova.

ČAJANKA. — Dne 29. p. m. pozvala je gđa. Delija Čop svoje prijateljice na čajanku u proslavu prve godišnjice venčanja svoje sestre Jelene, i da se dade zadošćenje gđi. M. Fredotović, koju se je ni krivu ni dužnu zapelo u novinsku diskusiju, čiji pravi uzrok

je u izradi pojedinaca sa strane interesa »visoke dipomacije«. Čajanka je u jednom i drugom obziru ispala na potpuno zavoljstvo pozivateljice i njezinih gostiju.

»ISELJENIČKI DOM« u Puerto La Plata. — U želji, da suragjuju sa »Iseljeničkom Zorom«, čiji je program socijalno-samopomoćnog značaja, članstvo bivšeg društva »KOSOVO« sastalo se dne 29. p. m. na zbor, te osnovalo pod gornjim imenom društvo sa posebnom zadaćom, da oživotvori ideju gradnje iseljeničkog doma u ta-mošnjem mestu.

Upravni Odbor sastavljen je ovako: predsednik P. Kebeljić — podpred. V. Zelalija — tajnik N. Lukašović — podtaj. J. Jakus — blagajnik A. Milat. — većnici: S. Stojanović, A. Veličković, A. Ló-jó, B. Majóli, N. Naumović, F. Lakner, a barjaktar J. Galić.

Mi ćemo se svratiti na ovaj pokret posebnim člankom, jer njegova ideja zaslužuje svu pažnju iseljeništa i po drugim mestima. Za danas pokretačima iskreno čestitamo na njihovoj sretnoj inicijativi.

OTVORENO PISMO *)

DON PAŠKU BABURIZZI, PREDSEDNIKU UPRAVE BIVŠE J.N.O. U VALPARAISO U ČILE

«...porque la imparcialidad no consiste tampoco en dejar de juzgar, sino en ver lo grande como grande, y lo ridículo como ridículo.»

(Ramiro de Maeztu u «La Nación»)

Velećenjeni Don Paško:

Ne dugo iza toga, kad je bio potpisan Protest radi nespretnog rešenja pitanja odlikovanja ov-gje, počele se širiti glasine, da »konsul piše kontraprotest«, i svi, koji poznamo ovdašnje »prilike i ljude« očekivali smo taj kontraprotest s istinskim zanimanjem, toli u meritornom obziru, koli radi okolnosti, da će se jedna tako visoka ličnost spustitu u javnu polemiku sa svojim »podanicima«.

Treba priznati, da kad je izašla dotična »obrana«, datovana sa 15. junom u Valparaiso s onu stranu visokih Kordiljera s obala Pacifica a potpisana od predsednika J.N.O. protiv njezinih članova na Atlantiku, da je mršavost njezinih argumenata iznenadila, i iznenadila žalostna okolnost, da se je izrabilo vašu dobru veru, pa da stavite potpis ispod nečega, što ne dosiže vrednosti niti slabašnog novinarsko-polemičnog članka, pa da takav produkt

ide kao predstavka na jednog Ministarskog Predsednika, glede kojega se je moralo pretpostavljati, da je megjutim saznao za argumente Protesta, i koji će kod prosugjivanja Protesta znati razlikovati među činjenicama, koje se navode i među pojedinim izrazima nas skromnih iseljenika, koji nismo imali vremena, da naučimo visoki slog diplomatskog izražavanja svog skromnog mnjenja.

Megjutim, kad je »obrana« već zauzela takav oblik, »pa da ne bi ostala ni udaljena sumnja, da mukom odobravamo« ono što ste Vi u dobroj veri potpisali, hoću da u vezi ovih reči »obrane« konstatujem činjenicu, da nijedan od sugragjna u jurisdikciji istog vašeg stičenika nije našao za potrebno da ga brani pred »Protestom«, premda su oni bili mnogo pozvaniji nego Vi, koji živite na Pacifiku, jer ga zaista poznaju bolje nego li Vi tako udaljeni. Dakle po samom vašem priznanju njega svojim mukom jedno-dušno osugjuju naši državljani, njegovi stičenici, koji su po pravu i prirodi pozvani da sude njegova dela, kojih posledice, dobre dili zle, jedino na njihove glave padaju. Ovgje, na Boci, u Berissu i Ensenadi, u Montevideu, u Mendoza, i rosarijskoj okolini živi na tisuće i tisuće naših gragjana, pa da su te tisuće umesto Vas potpisale »obranu«, onda bi ona zbilja bila obranom. Ili onih bivših 40 Ogranaka, koje je imala J.N.O. na Južnom Atlantiku!

Dočim ovako, videći na njoj vaš potpis, članovi J.N.O. moraju osećati kao krvavu ironiju okolnost, da dolazite Vi, predsednik njezin, te branite pred njima i onoga, koji je njih zato bacao na ulicu jer su se učlanili onda u VAŠU organizaciju, kad je Srbija bila — u albanskim klanovima. Dočim oni, koji su onda bili s njim, mogu da se ironički rugaju onim naivnicima, koji su za vremena, dok još nije bio probijen solunski front, verovali — vašim pozivima.

A i jednima i drugima je jasno, da se je vaš drugi, zvanični, stičenik sakrio iza vašeg imena računajući, da se radi popularnosti i nimbusa tog imena niko više neće ufati odazvati, u strahu, da se ne uvali nanj odium, da si usugjuje biti drugačijeg mnjenja, nego što se tiče serijoznosti i rodoljubja tako iznad svake sumnje stojeće lice-kašto je jedan Barburica.

Što se tiče Don Nikole: »Protest sam kaže da »kolonija ne bi

smetala g. M-a. u njegovoj osamljenosti, da nije došlo do njegovog odlikovanja, koje je upravo zaprepastilo potpisane. Ne radi se dakle o samoj osobi odlikovanoga, nego o **moralnoj** strani odlikovanja, o načinu, kako se je uzelo u ruke pokus «izmirenja». Odlikovanje bilo je tako bes svake logike, da su se ljudi nehotice pitali, kakav je to «posao» posredi, dapače čulo se i konkretne upite dali je istina, da je Konsul dobio 40.000 za to, da je predložio to odlikovanje. Jedna od prvih vlastnosti, koje se zahteva od spretnog političara, osobito diplomate, je da predvigja. To odlikovanje je dokazalo, da vaš kandidat te vlasnosti nema, niti glede svog vlastitog dobrog imena.

Njegova je zadaća bila, da nađe načina, kako da bude «svakome svoje», a ne da se polemiku direktno izaziva, ogorčava jednu stranu, a drugu ispostavlja pozornosti do koje sama nikada nije željela doći. A na silu se nameće okolnost, da se za nekoga, koji je na gospodarskom polju postigao nevjegjene uspehe, da mu se na gospodarskom dađe i zadošćenje pa i priliku, da nagje most do svoje nove države. U svoje vreme dao sam na nadležno mesto predlog, da se osnuje funkcija «konsularnih savetnika», koji bi činili neke vrste «Gospodarskog» Veća» oko pojedinih konsularata, nalik po Ustavu predvigjanog «Privrednog Saveta» u državi. Mislim, da bi svi uzeli kao najlogičniju stvar na svetu, kad bi Don Nikola bio odlikovan sa predsedništvom ovakove institucije, a da bi ovako tek bio prenesen u realnost sav upliv njegovog imena, na gospodarskom polju. Kad bi njegovo ime poduprlo u tugjini glas naših izvoznih proizvođa, a u domovini izvoznicima davalo lekacije zbog dosadašnjeg besmiselnog načina rešavanja porudžbi iz tugjine.

Navagjam ovo samo kao jedan slučaj, da ima u novim vremenima i praktičnijih načina za predbivanje ljudi, nego ih je imala Austrija za svoje pisare i žandarme.

Kad bi ste Vi živeli ovgje, bili u dodiru s našim svetom, i poznavali u podrobnosti prilike, onda bi ste znali, da «Protest» nije ništa drugoga nego prvi javni izražaj latentnog nezadovoljstva s načinom, kako biva upravljano naše prvo i jedino zvanično zastupstvo. Da je taj izražaj zadobio ovakav oblik, uzrokom je, jer kolonija nije imala sve te godine

svog nezavislog glasila, jer se je na rafinirani način pustilo zaspasti svaku organizaciju i jer se je Vas par prvaka s neke strane vrlo vešto izoliralo od nas «široke mase».

Sva diplomatska taktika vašeg zvaničnog stićenika sastoji se u glavnome iz dvijuh ekstrema: prijateljskih večera sa milostinjom blagosklonih usmešaka s jedne strane, a iz pretnja policijom s druge strane. Vi i vaši milijuni imali ste prilike, da budete počašćeni s prvim, ali mi ovgje imali smo prilike, da se upoznamo i sa drugim. Zato «način, kako govori Protest o prvom i dostojnom predstavniku», bar s ove strane Kordiljere, megju onima koji poznadu kako stvari **faktički idu**, nije pobudio baš onako tragičke žalosti, kako ste Vi u «obrani» potpisali.

Velika većina iseljenika je dođuše siromašna i «neuka», ali ona prima od kuće pisma i čita novine, kako dezolatno stanje je doma, kako ogroman je državni proračun, kako sterilan je naš parlamenat i kakovi su ogromni porezi. Ovgje trpi pod crnom krizom, nestašicom rada i pod teškim konzularnim taksama. A s druge strane vidi, da taj vaš «požrtvovni» stićenik prima ogromnu plaću od skoro 40.000 peća, to je blizu jedan milijun dinara, to jesto, dnevno oko 120 peća ili 3000 dinara, koliko doma iznosi mesečna plaća bolje plaćanih činovnika. Pa nije čudo, da je taj svet tako drzak, pa da se pita, da li taj državni, to je od njegovih poreza uzdržavani činovnik prema tome i radi. Dapače je tako drzak, da je mnjenja da kad bi taj činovnik **radio tako**, da bi od rada i krvavi znoj znojio da bi baš nekako izvršio svoju dužnost. A ja vrlo dvojim, da tog prava iseljništvo ne bi imalto, tako kako bi ste Vi imali pravo, da zahtevate od svoga gerenta negdje vani na Pampi, kojemu bi ste godišnje platili po 120.000 čilenskih peća, da **radi toliko, da njegovim radom vaše poduzeće zasluži ne samo taj iznos, nego i nekoliko više, da možete ostati aktivan.**

Gornju opravdanost iseljeničkog mnjenja podupreću onim, što ćete Vi kao veliki poduzetnik sigurno najlaglje shvatiti brojkama. Zagrebačka Trgovačko-obrtnička Zbornica konstatovala je, da je hrvatsko-slavonska privreda u godini 1924 radila ukupno samo sa **DVA** posto dobiti. Koliku glavniceu predstavlja

dakle plaća vašeg stićenika? Ako se ne varam **DVA MILJUNA PEĆA**, to jest bar **ČETRDESET MILJUNA** dinara. Pribrojimo tome još troškove neracijonelne državne uprave, dok se gornju svotu pribere u obliku poreza itd. pak možemo mirno računati, da u domovini 50 miljuna kapitala mora dati sav svoj godišnji dobitak za uzdržavanje samo tog jedinog svog činovnika. U praksi znači to, da jedan broj hrvatskih seljaka, ili malih trgovaca ili obrtnika koji ukupno poseduju 50 miljuna, mora dati **sve do posljednje pare**, da može vaš stićenik ovgje tako «požrtvovno» za taj isti narod raditi. Pošto megjutim taj broj privrednika ipak mora da živi od nečesa drugoga nego od uzduha, znači, da ako se uzme još drugi skup daljnjih 50 miljuna kapitala ostaje obojici **jedan celi postotak**, neznam dali za to da gladi poumrnu ili za put u Ameriku. Tako da kad bi Vaš stićenik iznašao tako jedno visoko odlikovanje za Don Nicolasa, da bi taj našoj privredi darovao 10 do 15 miljuna peća, to jest nekih 200 do 300 miljuna dinara glavnice, to bi naša privreda tek dobila kapital za kamate, koje troši narod za uzdržavanje tog gospodina, od kojeg bi se punim pravom moglo zahtevati još i druge uspehe, ako bi hteo imati pravo na poslaniško mesto.

Evo, don Paško, to je jedan od naših argumenata, koji su nam dali pravo, da smo zahtevali od starije vlasti, koja je odgovorna za trošenje državnog novca, da ga makne s mesta, na koje ga je postavila.

Toliko za danas. Pišem Vam javno, jer mislim, da pitanja, koja se tiču javnosti, treba javno raspravljati, da se prepreči e da ne bi ih se zabašurilo a ne davalu niti onima «dole» niti onima «gore» rog za sveću.

U Buenos Airesu, 5 augusta, 1926.

Pisao i potpisao:

Ing. **CIRO JEKOVEC**

Poslovogja bivšeg Centra J.N.O. za Južni Atlantik «Jadran» i član kolonije na Atlantiku.

*) **Opaska uredništva:** Pošto je ovo Pismo pobudilo znatnu pažnju, a broja 5 više nema u zalih, i u želji, da dogje u ruke i mnogobrojnim pretplatnicima «Sloge», koji nisu primali naše novine, to smo odlučili, da pismo ovgje ponovo natisnemo, osobito jer će biti, tiskarski ispravljeno i sa našim slovima mnogo laglje čitljivo, nego je bilo u 5. broju. Ako nekoga zanima tekst Protesta i Kontraprotesta, o kojima se u pismu govori, neka nam javi, mi ćemo dotičnom besplatno doposlati br. 6. «Sloge», u kojemu je oboje bilo objavljeno.

NAJSTARIJI ČEŠKOSLOVENSKI NOVČANI ZAVOD

M. SUCHAN

Buenos Aires

BOLIVAR 171

Novčane doznake u stari kraj

preko

Živnostenske Banke u Pragu

najvećeg novčanog zavoda u Češkoslovačkoj, sa glavnicom i pričuvmama od preko 400.000.000 Čk.

i preko

JUGOSLAVENSKE BANKE u ZAGREBU

(prijašnje Hrvatske Zemaljske Banke)

Čuvanje novaca us 4 % ukamaćivanje

Menjanje novaca po najboljim tečajevima

Prodaja prekomorskih prevoznih

listova uz najniže cene.

Gramofonske ploče

hrvatske, srpske i slovenačke

PIŠITE PO CENOVNIK

VĚSTNÍK ČESKO-SLOVENSKÝ

ROČNÍK I.

Buenos Aires, 3 září 1926

Čís. 7

Vychází čtrnáctidenně

Redakční část řídí: Inž. R. KNAIBL, Rivadavia 1613

SLOVO KU DNEŠNÍ HOSPODÁŘSKÉ KRÍSI V ARGENTINĚ

Argentina má pověst státu, který vášnivě rád dováží. Z toho důvodu jsou vrhány na zdejší trh přebytky výroby jiných států za cenu takovou, že zdejší výroba nemůže s nimi soutěžit. Ukazuje se tak dvojitá ostří skryté v možnosti nabýti za levnou cenu cizí zboží.

Následky toho cítí se časem v jednotlivých odvětvích zdejší výroby, která nemůže vzdor nejlepšímu úmyslu vlády dostati se na cestu zdravého vývoje. Jednou je to pěstování rýže, podruhé tovary pokrmových olejů s příslušnými následky pro pěstitele, jindy jsou to sklárny, prádelny vlny a jiná průmyslová odvětví a dost možná, že dojde po řadě na průmysl textilní, chemický, kožní, vlnařský, kovů a snad dokonce i cukrovary.

Přirozeně, nejsou to jenom kapitály uložené v podnicích samých, které tím přichází v nův. S tím zároveň objeví se nové armády nezaměstnaných, nucených hledati si nové obory činnosti, které až dosud jim byly cizí.

Pokud podobná věc stíhá řady dělnictva průmyslového není to ještě zjev, který by ohrožoval základy státu. Hůře je projeví-li se něco podobného v oboru zemědělství.

Nemusíme snad ani vysvětlovati co znamená na př. ohromný pokles cen bavlny pro její pěstitele v Chacu. Nebo co znamená pro tisíce pěstitelů burských oříšků (maní), kteří nechají celou letošní žně v zemi, protože není nikoho kdo by jim zaplatil aspoň náklad na jejich sebrání.

Kdo jen poněkud zná poměry argentinského venkova, jistě dá za pravdu těm, kdož volají po ochraně zemědělské výroby a nebude se též zdráhati uznati oprávněnost požadavku, aby podobné

ochrany dostalo se i výrobě průmyslové.

V příštích číslech vrátíme se ještě k těmto otázkám, které pro svou obšírnost nemohou býti projednány v několika krátkých odstavcích. Chceme zmíniti se dnes pouze o návrhu, který učinil zdejší poslanec Dr. A. E. Bunge na zavedení ochranného cla na dovoz olejů k požívání.

Návrh ten vyvolal značný rozruch — hlavně způsobem jakým byl odůvodněn. Poukazoval na situaci pěstitelů burských oříšků, kteří by mohli dodávati svou žně továrnám na pokrmový olej, který svou jakostí předčí i olivový, neřkuli takový, jaký se zde ve velké většině za olivový prodává.

Do Argentiny se dovezlo za první čtvrtletí 10.625.000 kg. oleje. Z toho 8.125.000 kg. pocházelo z Itálie. Zmíněné oleje jsou často všechno možné jenom ne olivové.

Obsahují oleje z bavlny, z kukurice, lnu, ba dokonce i z paželet. A při tom má Argentina vlastní olivové plantáže (La Rioja) jejichž rozvoj je ohrožen právě záplavou zdejšího trhu cizími falšifikáty.

Pan poslanec Bunge přimlouvá se proto aby dovoz vizí olejů byl omezen zvýšením cla a podepírá svůj návrh poukazem na nesmírné výhody, které by tím vzešly i oborům, které na první pohled nemají s pokrmovým olejem ničeho společného.

K námětům o něm se ještě vrátíme. Je ale zajímavé, že je v Argentině možno aby socialistický poslanec se přimlouval za zavedení ochranných cel, které jeho soudruzi v Evropě potírají. A při tom jeho stanovisko je úplně správné a v naprostém souladu se snahou o hospodářské zabezpečení pracujících vrstev, které ke své existenci potřebují domácího průmyslu.

UZNA ARGENTINA SOVIETY?

Republika Uruguay uznala 24. srpna t. r. Sovetskou Vládu. Bylo vyměněno několik telegramů mezi Montevideo a Leningradem a věc byla hotova.

Část argentinského tisku dokazuje nutnost aby Argentina následovala téhož příkladu co nejdříve, neboť je nemožno nechtíti vědět, že je na světě stomilionový stát, který má svou vládu, své zákony a kromě toho značný zájem na styku s Argentinou.

Vzpomíná se při tom na obrovské nákupy sovietské mise, která tu byla před nedávnem a platila hotovými. Dále se poukazuje na pozornosti, kterými sovietská vláda zahrnuje argentinské turisty při jejich návštěvě v Rusku, které dokazují jenom, že «čert není tak černý jak se maluje».

Že Soviety nebyly až dosud Argentinou uznány je snad jenom proto, že stává jakási diplomatická úmluva s Brazílií a Chile. Argentina však může jednati na svou vlastní pěst a dokázati, že je stejně liberální jako rep. Uruguay.

FEUILLETON

Ant. Konečný

Jaro a dva světy

Kdybych byl básníkem nebo malířem zvětčil bych tu nekonečnou krásu přírody života a bytí; vryl bych v verše šumot stromů, zpěvy ptactva, skotačení mladých dívek perem nebo štětcem pěl bych nekonečné ódy novému ránu přírody 1926. Prošel bych ulicemi měst i kampem, výkladní skříně s toaletama, báry, herny, lázně, nu zkrátka vše kde budí jaro, změstnal bych v mé poesii. Tak to dělávali a dělávají oduševnění umělci staré i nové doby, tak to

PŘEDPLATITELŮM

Stalo se už více případů, že krajané přišli doplatit \$ 1.— na staré předplatné. Oznamujeme tímto, že zvýšení předplatného na «Věstník» týkálo se pouze nových předplatitelů.

Není proto třeba dopláceti těm kdož se předpláceli za \$ 2.—

chodívá od roku, tatáž píseň, jeden a stejný typ a člověk s tupou resignací se tomu odává tak, jak by s probuzením přírody k novému žití probudilo se všechno.

Ta ulice, kterou procházím se mě směje, a směje se tak despektivně, že přes to že prósa a tvrdost života udělala ze mne tupce — plákal bych! Z oken šklábí se na mě hedbávné toalety, šaty, desetitisícové šperky ze zlata na ozdobu uší a krků lidských. Ubohá panička, která se tolik unavila přejítím ulice nechá se vést pod páží od mladého gentlemana k autu a zítra kned že půjde na jarní sezonu do Cañeutešských lázní aby schudla... pak zadrčí auto, několik ještě poklon, panička ještě ohrne svůj «šimik» nosík a abys neztratil dojem jarní nálady objeví se na scéně kinemaetografická reklama na pěstění krásy a nejmodernějšího jarního úboru pro dámy za který by se ani nebožka Eva nemusela stydět. Někteří lidé říkají, že dělník, je proto na světě aby pracoval a jiní aby za něj mysleli, jednali a mluvili. Toto evangelium nacházelo ohlasu po celá století u chudých ale nové ráno člověka práce se rodí, sílí, mohutní.

Pro nás dělníky nemá jaro poesie nemá půvabu. Ba věru hořkne člověku v ústech a krev se zpění v žilách když srovná tu unavenou paničku a ty naše ženy tam za

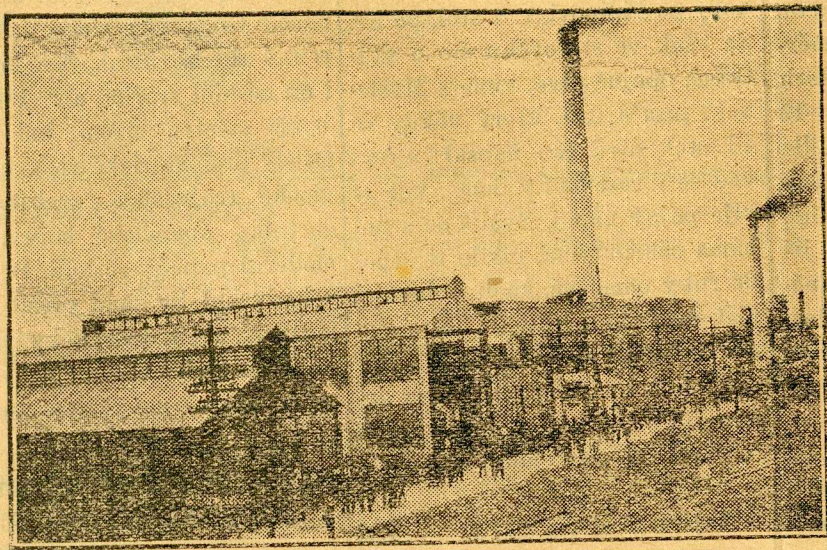
O Z N A M E N I

Restaurace "SLAVIA"

v P. R. SAENZ PEÑA byla pronajata dne 15. srpna p. Františkovi Marvánkovi k nastoupení od 1. října t. r.

DÍKUVZDÁNÍ DĚLNICTVA PETROLEJOVÉ RAFINERIE V BERISSO

Dne 21. m. m. byla ukončena stavba státní Petrolejové Rafinerie, která má zpracovávat surový petrolej z Comodoro Rivadavia na gasolin, benzín, petrolej ku svícení a ostatní produkty spotřební. Podnik sám znamená důležitý krok Argentiny na cestě za hospodářským osamostatněním a tvoří část vládního programu státu se pokud možno nezávislým na cizině.

Částečný pohled na rafinerii

Stavba Rafinerie, opatřena všemi vymoženostmi techniky, byla svěřena světoznámé severoamerické «Bethlehem Steel Company», která za vrchního vedení inženýra p. Sarabana po dvou letech toto velké dílo dokončila.

Díky jmenovanému řediteli, příteli českoslováků byl po celou tu dobu zaměstnán větší počet našich krajanů, kteří svým vzorným chováním, pilí a schopností získali si veškeré důvěry pana Sarabana.

Stavba dokončena a předána argentinské vládě a veškerí dělníci propuštěni. Ač s bolestí opouštěli svá místa, naši krajané nemohli zapomenouti šlechtěného

jednání svého představeného a uspořádali mu dne 23. m. m. na rozloučenou malou demonstraci při které měla býti tlumočena vděčnost všech československých dělníků.

Patřičným proslovem pověřili pana M. Suchana, který ochotně jim vyhověl a v umluvenou hodinu dostavil se do Berissa.

Za zvuku hudby policejní bandy ubíral se průvod dělníků do Rafinerie, kde byli laskavě přijati p. ředitelem. Sarabanem a celým technickým personálem.

Po proslovu a díkůvzdání p. Suchana jmenem československých dělníků odvdána p. Sarabanovi krásná kytice, důkaz to vděčnosti a oddanosti.

Pan Saraban zjevně dojat touto okázalostí pronesl v anglické řeči vřelá slova projevuje svou spokojenost a díky za přičinění s jakým naše dělnictvo přispělo ku zdárnému dokončení díla.

Na to byli všichni přítomní pohostění a za provolávání amerických «Good lucke» (mnoho štěstí) a slovenského «dobré zdraví» zazněly zvuky československých melodií, načež se průvod ubíral zase zpět do Berissa kde se krajané rozešli.

mořem jimž tvrdý život vepsal na obličej sítě vrásek a kterým hroudy na poli udělaly ze zad oblouk.

1926—jar!! Tolik uplynulo od smrti toho velikého apoštola pravdy rovnosti, a lidství. A kolik předce dosud nespravedlivosti a barbarství tolik krve již teklo tolik muk a krutností, a znova a znova chemikové lámou si hlavy nad otravnými plyny, znova řinčí šavle, kanony pušky, znova umírají jedni, souchotinami z prá-

ce — a jiní nechávají si ubrat sádla z lenošení.

Ach světy dva kdy se vyrovnáte? Proč dělají z nás bláznů ti novodobí svobodáři? Což nejsme my dělníci ani hodni vlastním zrakem vidět?

Ano, vidíme ty světy dva a až poznají se lidi práce rozbřeskne se nové ráno, jaro nového žití!

Dum spire spero!
Bratrský pozdrav soudruzi, hlavě vzhůru.

Mendoza 20. 8. 26.

CO VLASTNĚ BYLO S GAJDOU?

Když jsme před měsícem četli ve zdejšímu tisku zprávičku, že generál Gajda, známý ze své působnosti v sibiřských legiích, byl zbaven svého úradu... zůstali jsme zaraženi. Necháпали jsme ani dodatku, že důvodem k tomu bylo podezření, že generál Gajda je hlavou »fašistického« hnutí u nás.

Jakýmsi vysvětlením je proto interview, který otiskujeme z novin právě došlých a jenž vzbudil u nás velkou sensaci.

Pražský korespondent Secola navštívil generála Gajdu v jeho bytě. Žurnalista se tázal Gajdy na stav fašismu v Československu. Gajda odpověděl: »Fašismus v Československu?« — Ano, pravil redaktor. Fašismus, jehož duševním vůdcem jste vy.—Gajda pohlédl zchytrale na zpravodaje a pravil: »Stroj je v pohybu. Každého dne se hlásí noví přívrženci. Jejich počet stoupá do tisíců. Demokracie hrozí zemi zničit. K tomu však nedopustíme. Budeme proto jednat dříve.« — Kdy se tak stane? tázal se zpravodaj. — »Kdo ví,« odpověděl Gajda, »možná, že brzo, možná, že později. Národ je pohodlný, ale sehpný náhlého vzrůstání. V každém případě se během dvou let fašismus v Československu úplně vyvinul, třebaš tomu Beneš nechtěl.« — Beneš však prohlásil, poznamenal zpravodaj, že československý fašismus může být zničen během 24 hodin. Gajda se usmál a pravil: »Všecko je možné, i opak. Nechme mu jeho přesvědčení.« Na konec nazývá korespondent generála Gajdu krotkým tygrem a srovnává jej s Mussolinim, když tento ve svém doupení ve Villa Canobbio připravoval se k velkému skoku. Před rozehodem se ptal redaktor generála Gajdy: Kde je Kramář?—V Riccione odpověděl Gajda. Snad se v několika dnech sejde v Cattolica s Mussolinim.

RŮZNÉ ZPRÁVY V MENDOZE SE ZAJÍMAJÍ O PŘÍSTĚHOVALCE

Vláda prov. Mendozy vypracovala návrh zákona na změnu organizace činnosti «Departamento de trabajo». Zákonem tím dělí se provincie v několik oblastí, podléhajících zvláštním inspektorům. Kromě toho utváří se rady v nichž zasedají dělníci a zaměstnavatelé, kterýmžto přísluší rozhodování sporných otázek, které by se naskytly při provádění zákona v ochraně dělnictva.

Zároveň zřizuje se úřad, který má být ve přímém styku s obdobným úřadem pro vystěhovalce v Bs. As.

Tím má být podporován příliv vystěhovalců, kterým pro první čas jejich pobytu v prov. Mendoze má se dostávat určitých výhod.

INMIGRACE DO SPOJENÝCH STÁTŮ

Z Washingtonu se oznamuje, že prezidentovi Coolidgoví předložen ku schválení kongresem navržený nový imigrační zákon pro rok 1927, dle něhož budou zmenšeny kvoty pro vystěhovalce z Německa, Belgie, Československa, Švýcar, Francie, Norvežska, Polska, Portugalska Rumunska, Švedska a Jugoslaviie a za to budou zvýšeny kvoty pro Velkou Britanii a Irsko.

Ku př. kvota německá, která dnes obnáší 51227 lidí bude zmenšena dle nového návrhu na 22.108 duší počínaje měsícem červencem 1927.

Následkem toho může se očekávat ještě větší příliv přistěhovalců do zemí Jižní Ameriky.

PETROLEJ V JUJUY

Jak se ze San Pedro oznamuje měly velký úspěch zkoušky konané za účelem hledání petroleje jistou průmyslovou společností. Při vrtání narazilo se na bohaté prameny petrolejové a to výborné jakosti.

Přírozeně, byla tato zpráva přijata tamním obyvatelstvem s jásotem.

ČESKOSLOVENSKÝ KLUB V ROSARIO pořádá

V SOBOTU DNE 4. ZÁŘÍ V MÍSTNOSTI NA CALLE
SAN LORENZO č. 1135

TANEČNÍ VECÍREK

Začátek o 9 hod.
Hudba Českoslov.

Vstupné: Pán \$ 1.50
Dámy volný

— BUFFET —

Pouze pro krajany a jimy uvedené hosty.

MODERNÍ SEBEVĚDOMÍ

(Jihoamerican 26.7, 26)

Synu uč se od Svobody
moudře na tom světě žít
utlum v sobě hněvu svody
kterým Tvoje oči svítí.

Slovem-li kdo uráží tě—
do uší si palce nacpi
po políčku milé dítě
v posteli svou bolest zaspí.

Bít se za čest? To jsou roupy
ztřeštěnce se jimi značí
Cheš být mužem?—Nebud hloupý
Kalhoty máš -- a to stačí.
šidlo.

Kolik má čs. republika obyvatel. — Podle úředního odhadu měla čs. republika 1. ledna t. r. 14.244.000 obyvatel. Podle této přibližné číslce, která byla získána připočítáním přirozených ročních přírůstků obyvatelstva k výsledku sčítání lidu z roku 1921, zvětšil se počet obyvatelstva čs. republiky v posledních pěti letech okrouhle o 631.000 osob.

VÝBUCH V TOVARNĚ
NA NÁBOJE

Z Budapeštu se sděluje, že známé továrny na náboje Manfreda Weisse následkem explose vyletěly do povětří při čemž přišlo o život mnoho lidí. Všeobecně se má za to, že úřady oznámený počet obětí nezakládá se na pravdě a jistý novinář tvrdí, že pouze první den katastrofy bylo ze zřícenin vytaženo 14 mrtvých.

Ztráty jsou obrovské a 10.000 dělníků zůstalo bez práce. Mimo nábojů vyráběli se tam též hospodářské stroje.

KDY BUDE ZEMĚ ÚPLNĚ
ZALIDNĚNA?

V nedávno vydané knize (Lidstvo no rozcestí) uvádí profesor harvardské university Edward M. East nová čísla o osídlení země lidmi. Celkový počet obyvatelstva

na zeměkouli odhaduje na 1750 milionů (Stoddartův odhad v roce 1910 byl 1700 milionů), z nichž 710 milionů žlutých, 420 milionů hnědých a 110 milionů černých. Přírůstek bělochů proti, odhadu Stoddartovu, který počítal 550 milionů, vysvětluje se tím, že East vedle 465 milionů Evropanů počítá ještě 165 milionů lidí evropského původu a 60 milionů obyvatel Přední Asie a severní Afriky, bez ohledu na to, patří-li část z nich již rase mongolské. Podle těchto výpočtů stojí proti 550 milionů bělochů 1150 milionů barevných. East dochází k úsudku, že barevní se rozmnožují poměrně méně než běloši, v procentech podle Easta přibývá ročně 12 promille bělochů a jen 2 promille barevných. Menší přírůstek barevných se vysvětluje hlavně tím, že bydlí většinou v územích již silně zalidněných anebo přelidněných (Indie, Čína), kdežto běloši mají ještě velké možnosti ke svému rozmnožení, zejména v Australii a Americe. Na základě velmi podrobných počtů dochází East k závěru, že maximální možný počet obyvatelstva na zeměkouli je 5200 milionů lidí. East odhaduje, že tohoto počtu obyvatelstva na zeměkouli může být dosaženo již ve sto letech.

PIVO VE STAROVĚKU

Podle zpráv antických spisovatelů byl první pivovar v egyptském městě Pelusiu, kde prý už r. 2017 př. Kr. bůh Osiris zavedl vaření piva z ječmenného sladu. Diodor tvrdí, že se egyptské pivo lahodou a silou rovnalo téměř vínu. Výzkumné práce prof. Hrozného však zjistily, že se v Babyloně vařilo pivo již r. 2800 př. Kr. a že nápoj ten byl rozšířen u všech

národů této říše. Opojný nápoj z ječmene a ovoce připravovali si kvašením i staří Řekové. Původně se na pivo přišlo při přípravě chleba, když ječmenný chléb nechali změkknout a zkvasit. Později dali zkvasiti přímo moučnou kaši, až na konec objevili, že mohou dosíci alkoholu přímo z obilí. Podle různých těchto příprav i přídavků znali několik druhů piv, jež se lišila barvou i opojností. Záhy také zlepšovali jeho chuť různými přísadami, především včelím bobem, aby zhořklo. Užívání chmelu známe na západě až z doby po Pipinovi, v 8. stol. po Kr. Že však ve starověku šlo o skutečné, opojné pivo, víme z Myšlenek, písaře Ani, který někdy ve 13. stol. před Kr. napsal: »Neuveď se v rozčilení v domě, kde se pije pojný nápoj. Svalíš se s nohama ochrnutýma, nikdo ti nepodaří ruky pomocné, spolustolovníci pijí, odejdou a řeknou: Jdi si domů, když jsi se řádně napil. Budou tě hledati, aby se s tebou dohovoreli o tvých věcech, a najdou tě ležet na zemi jako děčko.«

Nejstarší strom světa. — Byl jím asi obrovský dračinec (Drocoena), který nadšeně popisuje Humboldt a který stál nedaleko města Orotavy na ostrově Teneriffě. Jeho stáří odhadovalo se na 5000 až 6000 let. Před 6000 lety, píše nadšeně Francé, bylo Německo pustinou, v níž sídlili neznámí kmenové doby kamenné. Řím nebyl, slunce Řeka ještě nevyšlo, Babylon a Ninive ještě nebyly vystavěny, v Egyptě ještě nepočal dlouhý řetěz dynastií, země byla v době kamenné, a ani pověsti se neodvažují tak hluboko do minulosti. A tehdy již žil dračinec orotavský, vyháněl kaž-

doročně špičaté listy a zelenal se po staletí, co země kol něho se změnila jako v kinematografu. Guanechové z Teneriffy uctívali etihodného starce jako svého ochranného ducha, zažili květ svého života a viděli jednoho dne podivně oděné muže přistávat u svého ostrova. Byli to Karthaginci, kteří jistě se také obdivovali mohutnému stromu, který byl již tehdy 3500 roků starý. Arabové přišli později a konečně Španělé v lehkém brnění. Tito zvolili r. 1402 strom za znamení poznávací. V bojích za nimi vyhynul statečný národ Guanechů; ale jejich ochranný duch zůstal. Ale konečně i on zeslábl stářím, a r. 1868 byl bouří smeten strom, kol něhož mýjely prehistorické vozy, karthaginské trojveslice, arabské plachetníky, španělské karavelly a moderní pancéřové lodě. Bez této nehody byl by snad přežil i naši kulturu, neboť teoreticky, zdá se, že životní síla těchto podivuhodných stromů nevyčerpateľná.

PRVÝ ČESKOSLOVENSKÝ
PODPORUJÍCÍ SPOLEK
V JIŽNÍ AMERICE

Dovolujeme si oznámiti českoslov. veřejnosti, že dne 1. července t. r. založen byl v Berisso

PRVÝ ČESKOSLOVENSKÝ
PODPORUJÍCÍ SPOLEK

Účel spolku jest čistě vzájemně podporující. Jako příklad uvádíme jen část našeho programu, dle něhož bude spolek onemocnělým členům vypláceti 1 peso denně po dobu 6 týdnů a \$ 150.— posmrtní podpory.

Spolek čítá dnes na 70 členů a neustále hlásí se členové noví.

Za výbor

J. Paulík
jednatel

Petr Pošta
předseda

ČSL. KONSULÁT
V BUENOS AIRES

Č. j. 3725/26.

Hledá se:

Spanyar Štefan, narozen 1879, příslušný: Nitra, povoláním mechanik, svobodný.

Fabian František, přistěhoval se do Argentiny 1923, řezník, nar. 15. 8. 1901 v Nových Zámkách, tamtéž příslušný.

Benkovský Leopold, narozen 7. srpna 1897 v Abrahám, okres Galanta, zaměstnáním řezník, přistěhoval se v květnu 1924. Jest hledán manželkou a děckem.

Krbek Hubert, 28 let starý, bydlel posledně v Rosario de Santa

Doctor Med. N. V. MILOSLAVICH

Consultas de 3 a 6 h. p.m.

417 TUCUMAN 417

U. T. 0308 Retiro

DĚLNICKÉ SDRUŽENÍ V Bs. AIRES

pořádá v sobotu, dne 11. září v sále «OLIMPIA»
na ulici Patricios 218 (Barracas)

ZÁBAVNÝ VEČER

spojený

s TANEČNÍ ZÁBAVOU

Na programu recitace, kuplety, zpěvy atd.

O jídlo a pití postaráno.

Buffet a cenná tombola

Hudba slovácká — Začátek o 1/2 9 hod. večer

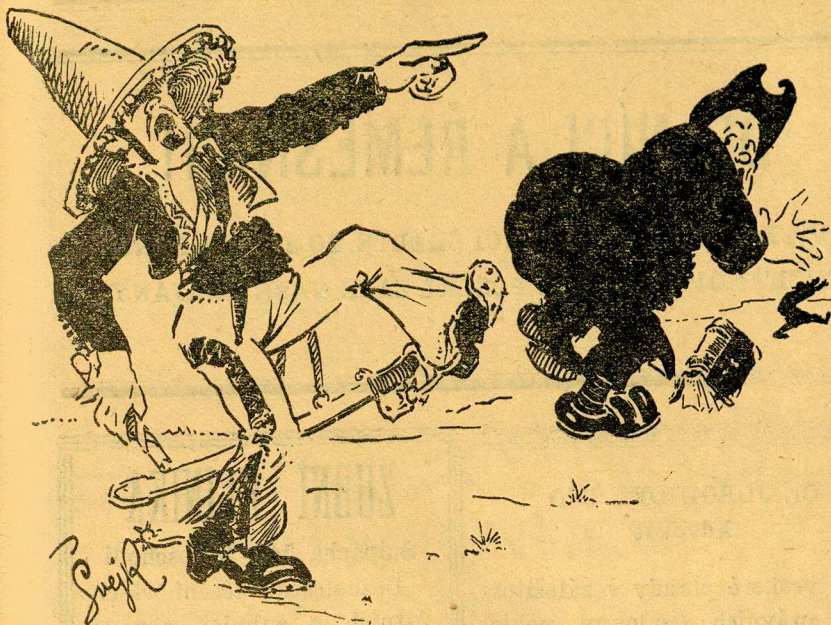
K hojně účasti srdečně zve:

DĚLNICKÉ SDRUŽENÍ V Bs. AIRES

«Podpořte první dělnickou akci podpořte tím sami sebe!»

Tramvaje: 10, 104, 106, 18 a 74

Z MEXIKA

Buď budeš parírovat — anebo marš ven!

HISTORIE CIRKEVNÍHO BOJE V MEXIKU

Kdo si prostě přečte dekret mexické vlády ze dne 3. července, řekne bez dlouhého rozmyšlení, že katolická církev, k níž se v Mexiku hlásí 95 procent obyvatelstva, jest krutě pronásledována. Ale ve skutečnosti není to obyčejná persekuce, nýbrž konstituce, ač ovšem kněží a jeptišky budou to cítit stejně, at se tomu dá jméno jakékoli. President Calles pouze provádí článek 130 ústavy z r. 1917, a každý odpor, nemá-li býti protiústavním odbojem, musí se projevit v zákonité snaze o změnu ústavy. Zvláště se to může očekávat od katolíků, kteří v jiných zemích zastávají, že vrchnosti, které jsou, od Boha zřízené jsou, a kardinál Bourne v Angli mezi vrchnosti počítá i tesaře.

Mexickou ústavou z r. 1917 se církvi zapovídá: 1. vlastnit nemovitý majetek a mít na něm hypotéky; 2. vlastnit církevní budovy (kostely) nebo jakékoli jiné budovy; 3. mít investované peníze nebo jakýkoli jiný produktivní majetek; 4. udržovat mužské a ženské kláštery; 5. řídit obecné školy; 6. řídit a spravovat dobročinné instituce; 7. vybírat příspěvky na svou (církve) podporu mimo kostelní budovy; 8. vykonávat náboženské obřady mimo kostelní budovy; 9. šatiti své kněze v oděv, který ukazuje jejich povolání.

Dále kněží nesmějí kritizovat základní státní zákony, úřady a vládu. Nesmějí hlasovat, zastávat úřady a shromažďovat se pro politické účely. Kněží nesmějí dědit nemovitý majetek obsazený a užívaný náboženským sdružením, nebo dědit po spolukněžích nebo od soukromníků ji-

ných než jsou pokrevní příbuzní. Žádné shromáždění politického rázu nesmí se konat na místě veřejné modlitby. Žádná politická strana nesmí nésti jméno označující její vztah k náboženskému vyznání. Žádný náboženský list nesmí posuzovat veřejné věci, nýbrž věnovat se výhradně věcem náboženským. Žádné studie v náboženských seminářích nejsou uznávány státní universitou. Úřední povolení musí býti opatřeno než se veřejná modlitebna odevzdá veřejnému užívání. Státní zákonodárství může ustanovit nejvyšší počet kněží pro různá náboženská vyznání podle místní potřeby.

Sňatky, mají-li býti platny, musí býti uzavřeny před občanskými úřady, ač ovšem náboženský obřad může následovat. Callesův dekret nařizuje dále, že všichni kněží musí býti mexického původu, jinak budou vypuzeni ze země sekularisuje veškerou výchovu vůbec, prohlašuje kostely za státní majetek a zabírá paláce biskupů a semináře pro stát.

Tato ustanovení, jakkoli drastická, nejsou tak nová, jak vypadají. Již »reformní zákony« z roku 1856, ústava z r. 1857 a zákony na jejím základě vydané obsahují: 1. Potlačení klášterů a konfiskaci jejich majetku; 2. zápočet přijímání novic; 3. zrušení církevních svátků mimo ty, jež jsou uznány zákonem; 4. zvonění kostelními zvony je podrobena místním předpisům; 6. hřbitovy se prohlašují za majetek obcí.

Z této sršící řady předpisů lze snadno a bezpečně usuzovat, že boj cíkve a státu trvá v Mexiku po mnoho desetiletí. Již v polovici minulého století bylo mexickým liberálům jasno, že lidovláda není možná, dokud katolická hierar-

ZASLÁNO

Corpus, 23. Augusta 1926.

Vážený pane Redaktor!

Pomáli budú už dva roky čosam v Argentine. Ale, som tisk tisknutý v našom jaziku nečítal od tej doby ako bol prekrstil. p. Svoboda «Jihoamerického Čechoslováká na «Jihoameričana». A síce z odporu, ktorý som cítil keď som «Jihoameričana» videl. Prečo? Predne pre zmenenie názvu! Počul som totiž od jedného vážneho krajana, že by to bol p. Svoboda preto premenil, že sa studel za to, že jestvuje v názve aj slovo- «slovák».

Po druhé preto ponevác mi prichodilo prýkrím keď chválil vo všetkých možných a nemožných statiach «Colonia Dora». Som istý a snad neprehaniam, keď píšem, že to až búrelo náladu celej čs. verejnosti tu v Argentine!

Preto Vám blahoželám p. redaktor, že ste založili časopis, ktorý pravdepodobne taký, ktorý neskloní hlavu pred «Molochom» v tej miere ako to vysvitá z prípadu Col. Dori a nebude vrhať v šancu špekulácie nesvedomitých špekulantov našich krajanov, ale on bude vodítkom a rádeom ako by mohli čo najrychlejšie zabezpečiť svoju existenciu tuná v Ar-

chie, ktorá tehdy ovládala dve tretiny produktívnych statků v zemi, bude ovládati celý hospodársky život a bude mít ve svých rukou všechny hybné síly, které utvářejí a vedou veřejné mínění, t. j. náboženství, výchovu a veřejnou dobročinnost. Nebylo ani možno vyhnouti se utkání. »Malý Indián«, president Juárez ve svých proslulých »reformních zákonech« snažil se sekularisací klášterů a nacionalisací jejich obrovského majetku přetvořit církev z mohutné světské moci na instituci pouze náboženskou. Konstituce z roku 1857 dožila se roku 1917, ale po celý čas čpěl kolem ní kouř bitvy.

(Pokračování).

gentině.

Prajem si so srdca aby sa tak stalo, a aby náš «Věstník» či už v rámci «Gospodarstva» či samostatne čím skôr zmohútnel. Nazdar mu!

S krajanským pozdravom.

Ján Cibulka

Corpus, (Misiones).

OLGA PULKRÁBKOVÁ

Dne 24. srpna zemřela po delší nemoci a dne 25. srpna zpopelněna byla sl. Olga Pulkrábková, dcera všeobecně známého p. J. Pulkrábka, předsedy čs. národního sdružení.

U katafalku na Chacaritě, kam ji doprovodilo mnoho krajanů a přátel, pronesl pěknou pohřební řeč p. Alois Vyoral, konsulární úředník, v které vhodně zmínil se o zesnulé, upřímně čs. vlastence ušlechtilé povahy a vzácného charakteru. Řečník zakončil slovy: «Zasvití jí ty slunce zlaté, zasvití na poslední její cestu a tlumoč pozdravy dálné vlasti, polibek květných luhů a dech černých hvozdu té země, která objímala její kolébku, která ji vychovala, kterou tolik milovala a které již nikdy, nikdy nespátí! — Vzkaž pozdrav její poslední tomu národu, jehož byla hodnou dcerou, vkaž pozdrav její poslední všem přátelům, usuš slzy drahých rodičů a sestry, a rozohni denně plamen vzpomínky nehynoucí v srdcích nás všech, kteří jsme ji znali, milovali a kteří jí nikdy nezapomeneme!»

Čest budiž památce její!

DÍKUVZDANÍ

Rodina Pulkrábkova vzdává dík všem, kteří jakýmkoliv způsobem projeví účast nad úmrtím dcery Olgy.

PRVÝ ČESKOSLOVENSKÝ PODPORUJÍCÍ SPOLEK v BERRISO

pořádá v sobotu dne 4. září v saloně «RIVADAVIA» v Berisso

DIVADLO

spojené s

TANEČNÍ ZABAVOU

kde pohostinně hraje »Dramatický Odbor« českoslov. Spolků v Buenos Aires

Začátek v 8.30 večer Vstupné pán \$ 1.— Dáma 0.50
O jídlo a pití postaráno Hudba československá

K hojně návštěvě zve

Zábavní výbor.

Fo, calle Presidente Roca 1121.
Jest hledán manželkou a 2 dítky.

Kusiák František, narozen 25.
11. 1900, Malé Kunčice, okres
Frýdek, odecestoval do Argentiny
v květnu 1925. Jest hledán man-
želkou.

Za generálního konsula:

LANG

Konsulární rada.

PRETPLATITI mozete se, ako
Vam je to zgodnije nego pošilja-
ti poštou, na sledečim naslovima:

**PREDPLATNE A DROBNY
ROZPRODEJ U:**

BUENOS AIRES: «Eurasia»,
Nueva York 3363 (Devoto).

M. Suchan, Bolívar 171 (u Cen-
tru grada, 1 c. od Plaza Mayo).

Grubasevic Jorge, Suárez 410
(na Boci).

BERISSO (Ensenada), Alberto
Slovenik, N. York 4865.

BERISSO. Stapić Petar, Mon-
tevideo 493.

COMOD. RIVADAVIA: José
Antos, Y. P. F. Kmo. 3.

CORDOBA: Antum Horvat,
Entre Ríos 2924.

DOCK SUD: Lekarna Huspaur,
F. Quiroga, 1181.

MENDOZA: Jovan Buligovic,
Belgrano 1389.

MONTEVIDEO (R. O.)
F. Hermann & Cía., Piedras 419

MONTEVIDEO: E. R. Ala-
guich, Cerro, Barcelona 109.

P. ROQUE SAENZ PEÑA: Du-
san Svorecan.

RESISTENCIA: Juan Ruzic-
Nezica, Col. Margarita Belén.

ROSARIO: Juan L. Milicic,
Cevallos 2135.

TANDIL: Petar Pavlovic, Can-
tera Albión.

ZARATE: José A. Turic, Vi-
lla Angus.

Knjizara Grubasevic, Suárez
410 ovlastena je, da naplacuje za
nas pretplatu i pribire te napla-
cuje oglase za GOSPODARSTVO.

KOLPORTÉRI:

Jednotlivá čísla «VESTNIKA»
lze obdržeti v prodejnách.

Calle Corrientes 308

Calle 25. de Mayo 482

Un libro sensacional

Recetas y procedimientos
útiles, o Manual de la aSlud.

—Nociones teóricas y prác-
ticas indispensables para
preparar y emplear medica-
mentos caseros. — Yervas
medicinales de uso constan-
te. — Revela el maravilloso
secreto de cómo una mujer
puede curar a su esposo, pa-
dre o hijo, del vicio de la
bebida sin el conocimiento
de éstos.

GRATIS remito prospec-
to de las materias que con-
tiene el libro. Pídalo a su
autor: **Prof. B. Muratti, Re-
conquista 1720 (Arroyito).**
Rosario de Santa Fe.—Pre-
cio: \$ 5.—

DELNÍCI A REMESNÍCI!

VÍTE-LI O NEJAKE PRACI SDELTE TO IHNED PANU
SUCHANOVI ABY TAM POSLAL ZASE NAŠE KRAJANY!

Dr. JORGE DEL RIO

Advokát

udílí veškeré porady v záležitos-
tech právních (smlouvy, pohle-
dávky, mzdové spory, dlužní úpi-
sy, úrazy, pojištění, etc.) našim
krajanům zdarma.

Porady od 2 do 6 hod.

Bs. Aires Bolívar 171 I. p.

CENA 15 Cts.

Radioaparáty

všech druhů dodává a opravuje
za ceny mírné. Dotazy též písem-
ně zodpoví.

Luis Hloucek, Chile 1634

ZUBNÍ KLINIKA

Suipacha 548 - 3 poschodí

Bezbolestné léčení všech
ústních a zubních nemocí
(hnisání okostnice) v něko-
lika málo návštěvách.

Porcelánové plomby. \$ 5.—

Platinové plomby .. \$ 5.—

Zlaté 22 kar. plom-
by \$ 10.—

Lité korunky, masí-
vní dto \$ 20.—

Chrupy zaručené přiléhají-
cí od \$ 50.— vyše.

Ordinae od 2 do 7 hod.

ZUBNÍ ATELIER

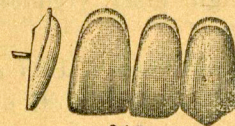
Dr. Manuel Muchnik

dentista operáter

Calle Viamonte 2314 - I. pos.

Telefon: Juncal 2447

Ordinuje v pondělí, středu a
pátek od 2 do 10 večer.

248

Plombování zubů del nejno-
vější metody. Umělé zuby
zlaté i v kaučuku. Práce za-
ručené dobrá a trvanlivá.

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÝ ZÁVOD KREJČOVSKÝ v BUENOS AIRES

Poskytuje P. T. p. p, krajanům největší výběr
prvotřídních naglíkých láted.

Po dobu sprna, a září obleky dle míry odpovídající všem
požadavkům moderního střihu ZA SNIŽENOU CENU

F. JURENA

Suipacha 879

Čechoslováci!

Lodní lístky - Poukazy - Korrespondence - Rady

OBRATTE SE NA NAŠI KANCELÁŘ

"MEDDA" SPOLEČNOST PAROPLAVEBNÍ a OBCHODNÍ

SARMIENTO 402

BUENOS AIRES

FILOMENA BÍLKOVÁ

PRVNÍ A JEDINÁ ČSL.

Specialistka a porodní asistentka ve všech ženských nemocech
DIPLOMOVANÁ NA KLINICE Y PRAZE A V Bs. AIRES

Calle GAZCON No. 509 U. T. 63 Almagro 0332

Ordinuje od 1 do 5 hod.

Lékař k dispozici

Příjmou se pensionistky

"SKLEROLSYRUP"

Prof. Dra. Mladějovského

jest světoznámým a nejlepším prostředkem
proti

ZKORNATĚNÍ TEPEN

Importéři: F. Hermann & Cia. MONTEVIDEO, Piedras 419

Rozdělovna a sklad:

BUENOS AIRES, Alsina 533

VASÍ RODINU

nejlépe Vám sem z vlasti do-
praví stará a osvědčená firma

M. SUCHAN

BUENOS AIRES

BOLIVAR 171

Compañías de Navegación

HAMBURGO SUD AMERICANA HAMBURGO AMERIKA LINIE

Najnoviji vozni red:

11	Septembra	ANTONIO DELFINO
23	"	BADEN
29	"	MONTE SARMIENTO
12	Oktobra	CAP POLONIO
14	"	BAYERN
19	"	CAP NORTE
11	Novembra	MONTE OLIVIA
20	"	WÜRTTEMBERG

POZIVNE PREVOZNICE, izdajemo za poziv obitelji is ko-
jegagod mjesta u Jugoslaviji.
Treći razred nudi putnicima sve pogodnosti, koje je stvo-
rila najmodernija tehnika u brodogradnji. — Za obitelji
sa djecom kabine. Umjerene cijene.

A. M. Delfino y Cia. (S.A.), Reconquista 335

KREJČOVSKY MÓDNÍ ZÁVOD

VKUSNÉ OBLEKY \$ 80 a výše

ELEGANTNÍ SVRCHNIKY \$ 75 a výše

MÓDNÍ KALTHOTY \$ 25 a výše

dle míry

Velký výběr pravých vlněných látek importovaných přímo
z Československa

JOSEF SVĚTLÝ

AYACUCHO 1524

PŘEDPLACEJTE A ODPORUČUJTE VŠEM

"VĚSTNÍK"

ČESKOSLOVENSKÝ

Hotel Restaurant "Patra"

— pí —

Josefy Vašickové

Estados Unidos 264

U. T. 37 Rivadavia 7789

Výhodné ubytování

Laciná a chutná kuchyně

VŽDY ČERSTVÝ NÁČEP
TÉŽ OPATŘOVÁNÍ PRÁCE

OBRACEJTE SE VE VŠEM

NA FIRMU

Buenos Aires M. SUCHAN Bolivar 171

Jedina Československa Ljekarna u Južnoj Americi Mgr. Farm. Franjo HUŠPAUR

farmaceutik diplomiran u Pragu i Buenos Airesu bivši vođa
Kralj Ljekarne u Crnoj Gori, i upravitelj bolnice u Nemačkoj
Bolnici u Buenos Airesu.

OSOBNOST poslužuje cijeli dan, a negjeljom dopodne;
BESPLATNO dava savjete i upute u ljekarni i pismeno;
STAVIO SE u vezu sa izvršnim liječnikom SLOVENOM;
tako da možete u toj domaćoj ljekarni naći svaki čas i za
svaki slučaj potrebnu pomoć. Obraćajte se dakle na nju sa
svim povjerenjem, osobno ili pismeno.
Dis kretnost zajamčena!

FRANJO HUŠPAUR

Bs. Aires, Isla Maciel — Dock Sud, calle F. Quiroga 1181-83

NEJSTARŠÍ ČESKOLOVENSKÝ PENEŽNÍ ZÁVOD

M. SUCHAN

Bs. Aires

BOLIVAR 171

Zasílá peníze do vlasti

prostřednictvím

Živnostenské Banky v Prazenejvětší bankovní instituce v Rep. Československé již kapitál
a res. fondy převyšuje Kč. 400.000.000**ÚSCHOVA PENĚZ**

se 4 % sůročením

Veškeré vklady jsou uloženy k opatrování ve
státních a prvotřídních bankách**Gramofonové desky**

ŽADEJTE CENNÍK

české, slovenské a polské

"LA ADRIATICA"

Sociedad Importadora

Bianchi, Klaich & Cía.

Bs. Aires

LAVALLE 946-948

Dirección Telefónica: "ADRIATICA"

Venden al por mayor y menorMaraschino «LUXARDO» de Zadar, CHERRY-BRANDY
LUXARDO» de Zadar, Estomacal «VLAHOV» de Zadar,
Gessler's «ALTIVATER» de Checoslovaquia, «ALL-
MASCH-KUMMEL» de Checoslovaquia, «ALLASCH-
KUMMEL» de Checoslovaquia, PELINKOVAC de Za-
greb, SLIVOVICA de Slavonija, ELIXIR del EREMITA
de Zagreb.**Aceite de oliva dalmato "ZORKA"**FILETES DE ANCHOA «TALISMAN», PORCELANAS
de Baviera, COPAS y VASOS, Cristal de Checoslova-
quia, SILLAS de Viena, PARQUTS de Slavonia, AZULE-
JOS y MOSAICOS

Representantes en Rosario:

Regano y Monsch

Calle San Martín 504

LOD NÍ LÍSTKY!**Páni Čechoslováci****kupujte lodní lístky v naší kanceláři!****RECONQUISTA 416****NEJVĚTŠÍ ZÁVOD** - Založený před padesáti lety

DOCÍLÍTE NEJLEPŠÍCH CEN

ZASÍLÁME PENÍZE

BEZPLATNÁ ÚSCHOVA DOPISŮ

POZOR!!!! Obratťe se na nás stran přeplavních lístků které obdržíte za nejlevnější ceny jak nikde jinde

NEOPOMENTE

RECONQUISTA 416

"MEDDA Ltda."

BUENOS AIRES